

Column: De Duitse voetbalschizofrenie

Waarom Duitsers anders juichen dan Nederlanders

Achtergrond - 27 juni 2012

Die titel kan ons niet meer ontgaan! Zo zou de stemming zijn in Nederland als we na vier overwinningen de halve finale hadden gehaald van een Europees Kampioenschap. Het mocht niet zo zijn. In tegenstelling tot Duitsland, waar ze zelfs nu nog drie slagen om de arm houden. Typisch Duits, betoogt Duitslandweb-redacteur Pim Huijnen. Maar daarom niet per se slecht.

Aan de vooravond van de halve finale van het EK in Polen en Oekraïne zijn de statistieken voor de echte fans wat de sterren zijn voor astrologen. Daartussen móet ergens de waarheid te vinden zijn. De meest gehoorde voorspelling luidt op dit moment vooral dat Duitsland verliest van Italië. Het heeft er de laatste keren tenslotte steeds van verloren.

Het zijn de Duitsers zelf die dit zeggen. Zelden komen ze met andere statistieken. Je hoort niemand zeggen dat Italië voor de halve finale twee dagen minder rust had dan Duitsland. En bovendien een slopende kwartfinale moest afwerken. Dat Italië in tegenstelling tot Duitsland met afwezig en geblesseerden kampt. Dat Duitsland bovendien statistisch gezien aan de beurt is om een EK te winnen (tussen de winst van 1980 en 1996 zaten drie EK's, tussen 1996 en 2012 ook).

Cultuurverschil

Het cultuurverschil met Nederland is frappant. Je kunt veel beweren over Oranje. Dat het elftal niet bepaald sprankelt of zich van zijn beste kant laat zien. Maar de spelers van het Nederlandse elftal zijn er tenminste wel altijd heilig van overtuigd het beste team ter wereld te zijn. En dat idee wordt doorgaans breed gedeeld in het land, als je tenminste afgaat op de lading oranje merchandise waarmee je deze dagen om de oren wordt geslagen.

Duitsland blijft traditioneel afwachtend. Het land heeft in de EK-kwalificatie alles gewonnen, maar de stemming voorafgaand aan het toernooi was: eerst maar eens zien hoe het in de groepsfase gaat. Duitsland moet in de finale komen voordat de Duitsers echt geloven dat het kampioenschap mogelijk is. Als Nederland het EK of WK wint, dan heet het 'gerechtigheid'. Als Duitsland wint, noemen ze het volg ongelooft 'een sprookje'. Zo ging het WK van 2006 in eigen land de geschiedenis in - en toen werd Duitsland slechts derde. Het zegt eigenlijk alles.

Zelfonderschatting

Zelfs bondscoach Löw temperde van tevoren de verwachtingen. Het mooie spel zou de belangrijkste winst zijn, de titel van secundair belang. Voorzitter Niersbach van de Duitse voetbalbond roept voor de halve finale dat “niemand in een zwart gat zou vallen als we nu uit het toernooi vliegen.”

Löw belichaamt ook anderszins de Duitse zelfonderschatting. Geen supporter juicht harder dan de Duitse bondscoach. Terwijl hij nu juist zo ongeveer als enige niet als fan in het stadion zit, maar voor zijn werk. De tactiek die tot de doelpunten leiden, heeft hij zelf gepland. Vandaar dat trainers als Van Gaal en, in mindere mate, Van Marwijk bij de meeste goals stoïcijns vaststellen dat hun strategie werkt. Wat Löw door bij elk doelpunt zo euforisch op te springen uitstraalt, is dat hij zelf ook nooit had verwacht dat die voetballers ‘m dat konden flikken.

Schizofrenie

De redenen voor de Duitse schizofrenie zijn ongetwijfeld te vinden in het verleden. Zoals op alle fronten waakt Duitsland ook in het voetbal voor te veel borstklopperij. Vooral de rest van Europa niet afschrikken door té openlijk dominant gedrag. Liever de voeten laten spreken. Geen woorden maar daden, zeg maar. Daarom is Nederland nu nog, na de totale deceptie, meer behangen met verregende vaantjes en in oranje plastic gestoken huizen – want er zat toch wel wat werk in – dan ze in Duitsland met het rood-zwart-goud zwaaien op straat.

Het betekent niet dat het EK de Duitsers koud laat. Het Duitse volksfeest barst alleen wat minder spontaan los. Ook dat past in de Duitse traditie: losbandigheid volgens vaste regels. Gekigheid mág, maar alleen op de elfde van de elfde, zes weken voor Pasen en - bij voetbal - pas nádat we hebben gewonnen.

Reken maar dat dat moment komt. Duitsland is ondertussen tenslotte het enige land dat dit toernooi echt overtuigt. Het enige land ook dat al zijn wedstrijden heeft gewonnen. Dus wanneer Duitsland Spanje in de finale straks wel verslaat – na de verloren finale en halve finale van de voorgaande toernooien – barst het land uit zijn voegen. En dat hebben ze dan, sprookje of niet, verdiend ook.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/3208/column-de-duitse-voetbalschizofrenie>